

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

»Danica« izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 7 kron, za pol leta 3 krone 50 vinarjev, za četrto leta 2 kroni. V tiskarni sprejemana za celo leto 6 kron, za 1/2 leta 3 krone, za 1/4 leta 1 krono 50 vin., ako bi bil petek praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj LV.

V Ljubljani, 11. aprila 1902.

List 15.

MIHAEL*),

po božji milosti in po božjem usmiljenju
knez - škof Lavantinski,

prisednik prestolu Njihove svetosti, velikokrižnik cesarskega-
avstrijskega Fran Josipovega reda, doktor bogoslovja,
*sporoča mnogčastiti duhovščini in vsem vernikom svoje
škofije pozdrav, blagoslov in vse dobro od Boga Očeta
in Boga Sina v edinosti svetega Duha!*

Gospod ne odvraca in
ne zametuje od svojega
Srca človeških otrok. (Žal.
pes. 3. 33. Iz vhoda svete
maše za praznik Srca Je-
zusovega).

V Gospodu ljubljani škofljani!

S svojim postnim pastirskim listom z dne 20. januarja 1901 sem vam naznanil veselo vest o podaljšanju splošnega jubileja za ves katoliški svet. To oznanilo vas je napolnilo z nenavadnim veseljem. Semkaj došla in zdaj v škofijski kroniki shranjena poročila o velikanskih jubilejnih pobožnostih so nad vse vesela in častna, izpodbudna so in tolažilna kakor za pastirja tako za ovčice.

Večidel po vseh župnijah, začeniši od stolne in mestne župnije sv. Ivana Krstnika v Mariboru, so se opravljali sveti misijoni ali duhovne vaje, svete tridnevne ali devetdnevne in druge jubilejske svečanosti. Vdeležba pri jubilejnih procesijah, izpovedih in obhajilih je bila nepričakovano živahna in obilna.

Da, prvo leto dvajsetega veka, sveto leto 1901, je bilo za škofljane milosti

*) Sosebno še naši čast. duhovščini v proučenje podajamo ta list veseleč se teh krasnih besedi.

Vrednik.

polno, utrdilo jih je v veri, okrepilo v njenem zvestem spoznavanju in jih je obnovilo v duhovnem življenju. Bilo je, kakor zlato leto 1900, v resnici srečno leto bogate in blagoslovljene žetve za dušo in telo. V vedno hvaležni spominj velikih milostij, prejetih od Boga v svetih letih 1900 in 1901, sem dal na evangelijski strani velikega altarja v stolni cerkvi postaviti za dvajst sto kron mramornat spomenik z latinskim napisom „1900 Christus Deus homo vivit, regnat, imperat 1901“ in sem ga slovesno blagoslovil na starega leta večer, dne 31. decembra lanskega leta.

V svojem sicer obsežnem pastirskem listu z dne 25. marcija 1901, katerega so pa dušni pastirji in verniki vendar voljno sprejeli in z veseljem brali, sem razpravljal največje in najvišje zmagoslavje Jezusa Krista na zemlji, njegovo častitljivo vstajenje. V letošnji pastirski poslanici pa govorim o prav tako vzvišenem in veličastnem predmetu, o predmetu, ki je meni in kakor zanesljivo upam, tudi vam nad vse prijeten in na katerega so me opozorili naš sveti oče papež Leon XIII. s svojo prekrasno okrožnico Annum sacrum o posvetitvi človeštva presvetemu Srcu Jezusovemu z dne 25. majnika 1899. — Ta znameniti predmet je najsve-tejše Srce Jezusa Krista, kralja naših src.

Najsve-tejše Srce našega Odrešenika je veliko znamenje našega časa, katero je Bog razodel v svoji očetovski skrbi, da nam odpre in deli v najobilnejši meri bogate zaklade svojih milostij v dosego večnega izveličanja. Srce Jezusovo, to je geslo, ki bodi katoliškim kristijanom vedno v srcu in na jeziku, da pomagajo sveti cerkvi do popolne zmage. „Ko

je cerkev v prvih časih svojega obstanka vzdihovala pod jarmom rimskih cesarjev, prikazal se je mladenškemu cesarju Konstantinu na nebu križ, kot znak in pridobitelj skorajšnje slavne zmage. Glejte pred našimi očmi drugo blagonosno božje znamenje: presveto Srce Jezusovo, iznad katerega sedviga križ, bliščeč v najsvetleje plamenečem žaru. Nanj moramo postaviti vse svoje upanje; od njega moramo prositi in pričakovati izveličanje človeštva.“ Tako pišejo naš razsvetljeni papež Leon XIII. v svoji zgoraj omenjeni prelepi okrožnici.

S tem svojim pastirskim listom bi rad dosegel med drugim posebno to, da bi se milosti polna pobožnost do presvetega Srca Jezusovega prav goreče opravljala in zvesto gojila povsodi po širni škofiji. Ranjeno mi je srce, če izvem v kaki župniji, da ni ustanovljena ali pa se zanemarija pobožnost do Srca Jezusovega: ta najbolj sveta pobožnost, ker je posvečena čiščenju najsvetejših čuvstev Srca Jezusovega: ta najbolj mila pobožnost, ker mogočno prešinja človeška srca: ta najprisrčnejša in moljenju Sina božjega najprimernejša pobožnost, ker časti Boga v duhu in v resnici, to je v srcu. Prikupljiva pobožnost je po svojem pravem bistvu razodeta v zadnjih časih za sedanje hude dni, ko ugaša in pojema v človeških srcih dejanska ljubezen do Boga in do bližnjega, in ko se neverstvo zmerom bolj in bolj razširja.

Usmiljenja bogato Srce Jezusovo, v katerem so vsi zakladi modrosti in učenosti, dodeli nam milost, da o tebi vredno mislimo in govorimo, da te dostojno hvalimo in ljubimo, da te spodobno častimo in slavimo! Gospod ne odvraca in ne zametuje od svojega Srca človeških otrok! (Žal. pes. 3, 33).

V Srcu Jezusovem ljubljani verniki!

Glejte Srce, ki je toliko ljubilo ljudi. Vprašajmo se zdaj in odgovorimo nemudno na vprašanje: Kaj časti cerkev in da častiti v Srcu Jezusovem? Cerkev časti in daje častiti ljubezen Jezusa Krista do nas človeških otrok pod podobo njegovega živca, telesnega Srca. Potemtakem se časti oboje obenem: telesno Srce Jezusovo, ki je sedež in znamenje njegove ljubezni, in ta ljubezen sama, s katero je bilo in ostane vedkar napolnjeno telesno Srce. Srce in ljubezen sta torej skupni predmet naši pobožnosti, ki ob-

sega dva dela: duhovni, nadčutni del ljubezen in sicer človeško in božjo ljubezen Izveličarjevo; čuten, telesen del Srce, to pa ne ločeno od človeške narave in od božje osebe Kristove, temveč živo in z drugo osebo presvete Trojice, z Besedo, hipostatično zedinjeno.

Prav dobro piše učeni jezuit Herman Josip Niks: V cerkveno potrjeni pobožnosti Srca Jezusovega ne častimo le ljubezni, temveč ljubezen v njeni naravni podobi v Srcu; in ne častimo le Srca, temveč Srce kot naravno podobo ljubezni Izveličarjeve. Srcu in ljubezni se zavoljo hipostatičnega zedinjenja z božjo osebo spodobi božje moljenje in čiščenje. Ljubezni plameneče Srce pa se časti posebno zato, ker od ene strani ljubezen zavzema odlično mesto v vsem življenju Izveličarjevem, ker je prav iz nje izviralo vse, kar je Krist za nas delal in trpel in kar še dela: in ker je od druge strani Srce podoba ljubezni in volje, torej tudi podoba čednostnega življenja človekovega. Srce se vdeležuje na občuten način vseh močnejših vnetkov in čuvstev človeške duše.

V rečenem smislu so papež Klement XIII. (1758—1769), blagega spominja, kakor molimo duhovniki v rimskem brevijariju, dovolili nekatere cerkvam na iskrene in ponižne prošnje, praznovati god presvetega Srca Jezusovega, da verniki pod podobo tega Srca tem gorečnejše in tem pobožnejše častijo ljubezen, katero je Jezus Krist razodel v svoji smrti, ki jo je pretrpel v odrešenje grešnega človeškega rodu, in v presvetem zakramentu altarja, ki ga je postavil v vedni spominj svoje izveličalne smrti, in da bi verniki iz tega čiščenja in povelicevanja prejeli tem obilnejših sadov te ljubezni.

Brezmerna ljubezen našega Gospoda in Izveličarja v njegovem Srcu kot v svojem sedežu se torej tukaj časti in povišuje. Neizmerno človeško in božjo ljubezen našega Odrešenika so sicer že od nekdaj premišljevali v sveti cerkvi. Deviška mati božja Marija, njen vselej deviški ženin sveti Jožef, sveti apostoli in svete žene, vsi so bili gotovo srčni častilci ljubezni polnega Srca Jezusovega. Od Boga posebno oblagodarjeni apostol narodov, sv. Pavel, katerega srce je bilo po besedah svetega Ivana Zlatoustega Srce Jezusovo, cor Pauli Cor Iesu, sklepa svoj prvi list do Korinčanov: Ako kdo ne ljubi Gospoda našega Jezusa Krista, sit anathema, maran atha, bodi izobčen, in njega Gospod, kadar pride k sodbi, pokliče na odgovor . . .

Moja ljubezen je z vami vsemi v Kristu Jezusu. (I. Kor. 16, 22. 24).

Toda češčenje Srca Jezusovega, kakor je umeje in pospešuje sveta cerkev dandanes, to je skupno češčenje neskončne ljubezni Jezusove in njegovega telesnega Srca, kot naravnega sedeža in znamenja ljubezni, se je po božjem sklepu začelo še le polagoma. Marljivo premišljevanje notranjega trpljenja Jezusovega, katerega sedež je bilo Srce, najplemenitejši in najnežnejši del telesa, in zvesto premišljevanje stranske rane Jezusove, s katero se je prebodlo obenem njegovo Srce, je napeljevalo k ljubeznivi pobožnosti do Srca Jezusovega in je pripravljalo na njo.

Med v daljno prihodnost zroče napovedovalce dandanes že po vsem katoliškem svetu razširjene krasne pobožnosti spada poleg drugih bogoljubni patrijarh carigrajski, sveti cerkveni učenik Ivan Zlatousti († 407). Kakor uči ta slavljenec v svoji 84. homiliji, ki se rabi deloma kot osmo berilo na god Srca Jezusovega, se je dopolnilo s tem, da je bila prebodena Kristova stran, prorokovanje Čaharijevo, na katero se je skliceval že sveti evangelist Ivan (19, 37): In gledali bodo v njega, ki so ga prebodli. (Cah. 12, 10). Drug blažen oznanjevalec pobožnosti do Srca Jezusovega je oni veliki svetnik, ki se predstavlja z gorečim srcem v roki, v znamenje svoje požrtovalne ljubezni do Boga in do bližnjega: to je proslavljeni škof Hiponski, vrli Avguštin. Iz njegove 120. razprave o evangeliju svetega Ivana je vzeto sedmo berilo za god Srca Jezusovega. V knjigi do Lavrencija piše od Boga razsvetljeni cerkveni učenik: „Longin mi je odprl s sulico Kristovo stran, in jaz sem vstopil in sem varno prebival tamkaj.“ (Enchirid. c. 23). In svoje neprispodobne „Izpovedi“ začinja s svetovno znanim stavkom: „Velik si, o Gospod, in hvale nad vse vreden . . . Vstvaril si nas za sé, in naše srce je nemirno, dokler ne počiva v tebi.“ (I. lib. Conf. cap. 1). Da, minljivi svet ne more napolniti človeškega srca, ker je okroglast, srce pa je tri-voglasto; le presveta Trojica je more docela izpolniti in nasititi.

Od enajstega stoletja sem nahajamo v spisih pobožnih pisateljev mnogoštevilnih mest, ki pričajo jasno, da so od tiste dobe posebno častili telesno Srce Jezusovo in da so se prav na ta način učili globlje umevati in prisrčneje častiti notranje trpljenje Gospodovo in njegovo ljubezen. Taki so spisi medosladkega cerkvenega učenika

sv. Bernarda; iz njegovega tretjega govora o Gospodovem trpljenju je vzeto trojno ganljivo-lepo berilo drugega nokturna za praznik Srca Jezusovega, nadalje spisi serafskega cerkvenega učenika sv. Bonaventure, iz katerega knjige o drevesu življenja je posneto deveto berilo, potem spisi svete Mehtilde in svete Jederti Velike,¹⁾ svete Katarine Sienske, obeh slovečih mistikov dominikanskega reda, blaženega Ivana Tauler in izveličanega Henrika Suso, kakor tudi spisi drugih mistikov ali skrivnostnikov. — Za glavnega predhodnika pobožnosti do Srca Jezusovega velja pa častitljivi oče Ivan Eudes, ustanovitelj kongregacije Jezusa in Marije ter začetnik nadbratovščine najsvetejšega Srca Jezusovega in najčistejšega srca Marijinega. Spisal je knjigo: „Pobožnost k moljenja vrednemu Srcu Jezusovemu“, ki je izmed prvih knjig, ki so bile izdane nalašč v počeščenje božjega Srca. Bogoljubni mož, ki je posvetil vse svoje duhovniško življenje razširjanju in utrjevanju pobožnosti do Srca Jezusovega in srca Marijinega med vernim ljudstvom, je umrl dne 24. avgusta 1680: in leta 1874 so začeli pri sveti stolici v Rimu preiskavo o njegovi prištetvi med izveličane²⁾.

Poleg imenovanih oznanjevalcev in predhodnikov pobožnosti do Srca Jezusovega je k njenemu vglobljenju, povišanju in razširjenju bistveno pripomogla ponižna služabnica božja, Marjeta Marija Alakok (Alacoque), iz reda obiskovanja Marijinega v Parelemonialu (Paray le Monial) na Burgundskem, ki je umrla leta 1690. Kakor se je Bog poslužil leta 1264 pobožne redovnice Julijane v Litihu (Lüttich) za vstanovitev visokega praznika svetega Rešnjega Telesa po papežu Urbanu IV., enako je božji Izveličar iz srca ponižni in krotki redovnici iz Parelemoniala razodel zaklade ljubezni do ljudi, in ji je naročil, naj dela na to, da se v katoliški cerkvi vstani poseben praznik na čast njegovemu najsvetejšemu Srcu, da se s tem vsaj nekoliko zadosti za mrzloto in malomarnost, za razžaljenja, skrunjenja

¹⁾ L. Leroy, De ss. Corde Iesu eiusque cultu. Leodii, 1882. str. 12 nsl. — Christianus Pesch S. J., Praelectiones dogmaticae. Friburgi Brisgoviae, 1896. str. 103 nsl. — Dr. Franciscus Egger, Enchiridion theologiae dogmaticae specialis. Brixinae, 1894. Stran 358–361.

²⁾ P. M. Hausherr S. J., Zum Herz Jesu-Jubiläum. Ein Beitrag zur 200jährigen Gedächtnisfeier des Herz Jesu-Festes. (Izšla v listu: Monatshefte unserer lieben Frau vom hl. Herzen Jesu. Tretji letnik, 1896. Str. 82 nsl. — P. Franz Hattler S. J., Grosses Herz Jesu-Buch für christliche Familien. Regensburg, 1897, Stran 613–618.

in onečeeševanja, s katerimi mu ljudje tako ne-hvaležno vračujejo neizrekljivo ljubezen v naj-svetejšem zakramentu.¹⁾ S tem je označen tudi dvojni namen pobožnosti: vnemati večjo ljubezen do Jezusa v srcih vernikov in zadoščeovati evharističnemu Izveličarju za storjene mu krivice.

Ko so bila razglašena pomenljiva razodetja, priporočali so pobožni škofje in bogoljubni duhovniki vernikom to človeškemu srcu čudovito milo pobožnost, in so prosili sveto apostolsko stolico, da ustanovi poseben praznik v čast naj-svetejšega Srca Jezusovega. Mnogokrat ponovljeno in tudi od globokovernih kraljev in knezov podpirano prošnjo so uslišali nepozabljivi papež Klement XIII. leta 1765 Poljskim škofom in nadbratovščini najsvetejšega Srca Jezusovega, osnovani že leta 1729 od sv. Leonarda a Portu Mauritio v Rimu. Od tega časa se je razširjala milosti polna in z odpustki bogato obdarovana pobožnost tako naglo po vsem katoliškem svetu, da po preteku sto let, to je leta 1856, skoraj ni bilo več škofije, v kateri bi se ne bil slavil ta svetek z dovoljenjem rimske stolice. Zato so mnogoizkušani papež Pij IX. z odlokom dne 23. avgusta 1856 ta god, ki se naj obhaja v petek po osmini praznika božjega Telesa, zapovedali za vso cerkev: in naš slavno vladajoči papež Leon XIII. so ga povzdignili v praznik prve vrste z odlokom svete kongregacije za obrede z dne 28. junija 1889.

Zdaj se je nad vse mična in vabljava pobožnost Srca Jezusovega mogočno razcvetla in je postala last vsej katoliški cerkvi. Pod imenom Srca Jezusovega so bile osnovane pobožne redovne družbe, kakor med drugimi očetje od najsvetejšega Srca Jezusovega l. 1854; duhovniki pomočniki od najsvetejšega Srca Jezusovega leta 1841; gospe od najsvetejšega Srca Jezusovega, po Magdaleni Sofiji Barat, katero so papež Leon XIII. dne 18. julija 1879 proglasili za častitljivo, ustanovljene leta 1800 in danes že po vsem svetu blagonosno delujoče; nadalje služabnice najsvetejšega Srca Jezusovega, sestre od najsvetejšega Srca Jezusovega in Marijinega in hčere najsvetejših Src Jezusa in Marije. Poleg tega so bile v pospešitev pobožnosti vtemeljene družbe, kakor

družba apostolstva molitve leta 1844, katere udje si prizadevajo, vnemati gorečnost do molitve v sebi in v drugih po želji in po vzgledu najsvetejšega Srca Jezusovega, ki vedno živi, da prosi za nas; družba pravne obhajila leta 1854, katere udje zadoščejuje božjemu Srcu zlasti s svetim obhajilom; bratovščina Srca Jezusovega, ki je od papežev obdarovana z mnogimi odpustki in se goji vsepovsodi s posebno skrbnostjo: častna straža najsvetejšega Srca Jezusovega, katere družbeniki častijo nekdanj vidno prebodeno Srce in zdaj nevidno po hvaležnosti in mrzenju ljudi prebadano Srce Jezusovo.

(Dalje pride.)

Knjiga sv. Križa.

(Konec.)

Višina križeva nam predočuje Kristovo uboštvo. Četudi bogat, je za nas ubožal, da bi mi z njegovim uboštvom obogateli (2 Kor. 8, 9). In kako težko je trpeti uboštvo njemu, ki je nad vse bogat. On je bil Gospod, kralj, stvarnik in delilec vsega. Vender pa se poda v uboštvo, na borno zemljo; pusti se povzdigniti na križ, kjer je občutil največje gorje. Oropan obleke je visel razgaljen na križu. Kar imajo lisice, kar imajo ptiči, tega on ni imel. Prosil je hladila za svojo žejo in ni prejel niti kupice mrzle vode. Oblačil je one, ki so ga slekli; dal je življenje onim, ki so mu ga vzeli. Hodil je krog dobrote daleč. Na njegovo besedo so slepi spregledovali, hromi shojevali, gluhi zadobivali sluh, obujal je mrtve. V povračilo tolikih dobrot je bil oropan vsega in zavržen od ljudstva.

Globočina križeva pa nam označuje Kristovo ponižnost. Dasi v podobi božji, vender ni smatral za rop biti človeku enak. Samega sebe je izpraznil, vzel je nase hlapčevo podobo, postal je človeku enak po obličju je bil najden za človeka. Ponižal se je. (Fil. 2, 6. 7.) Ako se človek poniža, ki je vzet iz nizkote, iz zemlje, njegova ponižnost je ničeva. Ni še pravo ponižanje, ako se do zemlje poniža oni, ki je vzet iz zemlje. Trpel je na kraju, kjer so končali svoje hudobno življenje hudodelniki, ponižal se je in umiral na križu, dasi je bil vsak proklet od Judov, ki je visel na križu. Ponižal se je in trpel kazen, ki je bila Rimljanom v očeh najsrmatnejša smrt, namenjena le sužnjim. Med najnižje se je ponižal, dal se je križati sredi razbojnikov, sredi njih, kot njih vodija. — Ali je bilo najti še kaj bolj nizkotnega na zemlji, kamor se ne bi bil on ponižal, on kralj nebes zemlje. Ni se pa tako ponižal zaradi svojih grehov, ponižal se je po lastni volji, iz ljubezni do nas, ponižal se je, da bi dvignil nas iz nizkotnega napuha in nas pripeljal do ponižnosti.

Zato poglej napuhnež, ošabnež, na Križanega. Ne vidiš ga oblečenega v kraljeva gizdava oblačila, razgaljenega ga vidiš in krvavega. Na prstih njegovih rok ne opaziš prstanov in dragih kamenov, njegove

¹⁾ P. Nic. Nilles S. J., De rationibus festorum sacratissimi Cordis Iesu et purrissimi Cordis Mariae. Libri quatuor. Oeniponte, 1885. 2 dela. Str. 274 nsl.

roke so prebodene z ostrimi žebli. Ne ugledaš glave ovenčane s cvetličnim vencem, nego njegovo glavo kiti trnjevenec. Ne obdajajo ga dvorjani, nego sredi visi med dvema razbojnikoma. Bolj mrtev je kakor so mrtvi, ki so se vzbudili, ko je on umrl; bolj miren je kakor zemlja, ki se je stresla, ko je on miroval.

Če torej stojimo pod Gospodovim križem, če s križa preberemo te čednosti, in premislimo vzroke, zakaj se je tako ponižal, zakaj postal tako pokoren, zakaj tako potrpežljiv, zakaj je stopil v toliko uboštvo — ali bomo potem mar trdi kakor Judje? Ne, črke, ki jih beremo v tej knjigi, se morejo zarisati v naše meso in dati naši krvi blažji tek, premeniti naše posvetno življenje v drugo nebeško življenje.

L. P.

Književnost.

„Glasnik najsvetejših Src.“ nov nabožen list, je jel v tekočem letu izhajati in sicer 20. dne vsakega meseca. Prikupljivi ta listič vrejuje in izdaje č. g. Jakob Palir, kapelan v Selnici ob Dravi na Štajarskem. Ravnokar je izšel tretji zvezek s pravmično ter spodbudno vsebino.

„Glasnik“ ima prelep namen, proslavljati najsvetejši Srci: Jezusovo in Marijino ter spodbujati vernike k vedno iskrenejšemu ter zaupnejemu čiščenju teh dveh najsvetejših Src. Gospodu uredniku želimo obilnega blagoslova. Naročnina mu je za vse leto samo 80 vinarjev. Kdor naroči deset zvezkov skupno na jeden ter isti naslov, dobi jeden zvezek za nagrado. Priporočamo, naj se, če je le možno, list skupno naroča po posamnih župnijah, ker bi naročniki s takim skupnim naročevanjem prihranili upravnistvu truda in stroškov.

Naročnino štajarskih, koroških, primorskih in istrskih naročnikov prejema g. urednik Jakob Palir v Selnici ob Dravi sam, kranjski naročniki naj pa blagovolé naročati list pri č. g. Ivanu Krst. Trpin, beneficijatu v Šmartnem pri Litiji. Ta gospod je s tretjim zvezkom prevzel upravnistvo za Kranjsko ter razposlal III. zvezek na ogled vsem gg. duhovnikom ljubljanske vladikove v trdnjé nadi, da gg. duhovni sobratje blagohotno sprejmejo skromni listič, ga naroče in tudi vernikom toplo priporoče.

Tovariši, na delo v proslavo presvetih Src: Jezusovega in Marijinega, da se ljudstvo bolj in bolj seznani z Njima ter se nauči povračevati Njima z ljubeznijo ljubezen!

Raznoterosti.

„Jaz sem protestant“ — je rekel te dni na zborovanju učiteljskega društva države Illinois v Springfield-u, Ill. g. Charles F. Thrving, predsednik znanega učilišča — „jaz sem protestant, pa bi rajše videl svoje otroke podučevane po kaki dobri katoliški nuni, nego pa od še tako modrega brezverca. Res, predaleč smo šli, ko smo izključili pouk v verstvu iz našega učnega načrta. Pred vsem bi bilo potrebno utisniti naši mladini v glavo in srce, da je osebni živi Bog, do kate-

rega imamo gotove dolžnosti. Bog, katerega se moramo ne le bati, nego ga tudi ljubiti!“ — Da je ta moška izjava od protestantskega učitelja v društvu protestantskih kolegov našla obče priznanje in pohvalo — to je gotovo pomenljivo in veselo znamenje za nas katoličane.

„Amer. Slov.“

„Bogat umreti je sramotno“ — je rekel pred tremi leti Mr. Carnegie in iznenadil svet z naznanilom, da hoče svoje ogromno premoženje razdati, predno umrje. Kajpada mu takrat nihče ni verjel tega. Takrat je bil 62 let star in je imel 250 milijonov dolarjev. „Kadar ta milijonar razda svoje milijone, takrat ugledamo belo vrano“ — rekli so neverjetni Amerikanci. Vender je Andrew Carnegie kmalu prepričal svet da res misli, kar pravi. Leta 1899 je razdelil v dobrodelne namene 5 milijonov dolarjev. l. 1900 jih je razdal 15 milijonov, leta 1901 pa 40 milijonov. torej v treh letih vsega skupaj 60 milijonov dolarjev. Kakor kaže, bode nadaljeval pričeto delo, vender se mu ni bati, da bi tako kmalu ubožal vzlic vsej svojej radodarnosti, ker znašajo njegovi letni dohodki 15 milijonov dolarjev. Velike svote je daroval za javne knjižnice v raznih mestih, za univerzo v Washingtonu, visoke šole na Škotskem, za orglje v mnogih cerkvah na vzhodu in priletnim delalcem v jeklenih tovarnah v Pittsburgu. Najlepše pa se nam zdi od njega to, da je označil svoje darove kot dolg, ki ga je dolžan delalcem, ki so pripomogli do njegovega bogastva. — Da bi našel več posnemalcev med ameriškimi milijonarji! Delalec biti, to je častni poklic. Za delalce skrbeti nam je dolžnost. Delalci smo pod milim Bogom mi vsi!

„Po Amerikanskem Slovenci.“

Jezuitje v državni službi. Vlada združenih držav je državni urad za meteorologična opazovanja na Filipinskih otocih poverila očetom jezuitom. Očetje Jezusove družbe so še za španske vlade na lastne stroške vzdrževali meteorologične postojanke na Filipinih. Ker so se pa njihova opazovanja in poročila izkazala najbolj precizna in zanesljiva, priporočil jih je filipinski guverner vladi v Washingtonu. Jezuitje so sprejeli ponudbo za malo plačo in službo oskrbujejo na splošno zadovoljnost. Na vseh opazovališčih slušbuje skupno 106 oseb. Za instrumente in druge priprave jim je dovolila vlada 12.000 dolarjev.

Po „Amerikanskem Slovenci.“

I. Bratovske zadeve molitvenega apostolstva.

a) Glavni namen za mesec marcij 1902:

Čiščenje sv. križa.

b) Posebni nameni.

12.) Sv. Saba. Družbe treznobe. Potrpežljivost. Zatajevanje.

13.) Sv. Ida. Slovenci v Aleksandriji. Marijine družbe.

14.) Sv. Justin. Slovenske srednje šole. Družba sv. Vincencija.

15.) Sv. Helena. Slovenski bogoslovci. Letošnji novomašniki.

16.) Sv. Drago. Leon XIII. in njegov jubilej. Knezškof An en Bonaventura.

17.) **Sv. Rudolf.** Slovenski redovniki. Trdovratni grešniki.

18.) **Sv. Apolonij.** Slovenski škofje in duhovniki.

S

Škofijska kronika.

Kardinal Missia umrl, na mrtvaškem odru in pokopan*). Ponedeljek, 24. marcija, je na vse zgodaj dospela nenadna brzjavka v Ljubljano: „Kardinal dr. Jakob Missia je danes pol ure po polnoči, zadet od srčne kapi, nagloma umrl; previden sv. zakramenti.“ Znal se je v najožjih mu krogih, da ima srčno bolezen. Koncem oktobra 1901 ga je namreč napadlo v prvo, ponovilo se večkrat, zlasti v nočeh; in sicer pred božičnimi prazniki nekokrat tako hudo, da so ga prevideli sv. zakramenti. Napadi potem so bili lahniji. Vender je po zdravnikovem naročilu čula ob njem 5 mesecev vsako noč križarska sestra. A sam je skrbno zakrival usodno bolezen in delal do zadnjega dne. — Rojen je bil 30. junija 1838 na Moti v župniji sv. Križa ob Ljutomeru na slovenskem Štajarskem v kmečki hiši „pri Mislovih“ — od tod pisanje „Missia“. Ko je njegov veliko starejši brat Anton l. 1842 pel novo mašo, naročali so mu stariši, naj skrbi za svojega mladoletnega bratca, da tudi on postane kedaj mašnik. Šolal se je najprej v Kápeli, potem v Radgoni in na to v Mariboru. Devetletnemu mu je umrl oče. Gimnazijec je bil sprejet v graško deško semenišče in bil tam z odliko dovršil gimnazijo. Že na gimnaziji se je bil takratnemu graškemu k. š. grofu Attems prikupil tako, da ga je jemal na opočitine k sebi. Mati mu je zamrla uprav pred njega vstopom v semenišče. Enoletnega graškega bogoslovca so ga sprejeli v rimski „Collegium Germanicum“, tam, kjer so zadnje čase po sedem let bivali in postali doktorji modro- in bogosloviju kranjski duhovniki: kanonik Ivan Koren, brata spiritval Fran in bogosl. prof. Aleksij Ušeničnik. prefekt Mihael Opeka ter l. 1900 prezgodaj zamrli bogoslov, Gameljčan Ivan Juvan (gl. „Dan.“ 1900; list 45.) Če smo prav poučeni, spremil je brat Anton mladega bogoslova Jakoba celo do Rima; torej nad vse vestno izvršujoč starišev naročilo. Sploh je bil dober človek, kakor smo se Ljubljancem priliko imeli prepričevati o njem ta leta, koja je tu živel in slednjič l. 1894 zamrl v šentpeterskem k. š. letovišči ter se pokopal pri ljubljanskem sv. Kristofu. V Rimu je bival mladi bogoslovec 6 let, postal bogosloviju doktor ter se iz knjig, so-sebno pa vsled občevanja zelo dobro priučil italijanskemu jeziku. Tako nam je pravil prve čase prihoda v Ljubljano sam. Pristavljamo, da je moral — če je trdil tako — nenavadno vežban biti v tem govoru in v pisavi, ker ni imel navade hvaliti samega sebe, kakor je tudi strogo znal varovati vsako tajnost, kojih alogizijeviski vodija domačemu škofu mora zapati v obilji. Razun laščine je bil samoumevno večš slovenščini ter nemščini in latinščini. O francoščini nam je omenjal ob isti priliki, tudi sam, da jej je priučen le po malem, ker francoskemu uku ni bilo prave prilike v zavodu. Dne 30. majnika 1863 je bil mašnik posvečen in se je za leto dni vrnil v domo-

vino. Bil je najprej prefekt v deškem graškem semenišči, potem 14 let tajnik graškemu ordinarijatu ter dvornik k. š. dr. Ivanu Krst. Zwerger, slednjič mu 8 let kancelar. V tej dobi nekokrat je bil obolen na pljučih. Zdravit se je prišel v Gorico in je stanoval v hiši ob škofiji v sobi, prav tik spalnice, kjer je sedaj zamrl. Bolna pljuča so se mu bila takrat popolnem zacelila. Leta 1879 je postal stolni graški kanonik. Objavljal je kot tak v „Grazer Volksblatt“ podlistekte, slednjič naslovom „Zur Congruafrage“ izšle psevdonimom „Martini“ v celotnem spisu, koja knjiga menda ni bila brez vpliva ob njega imenovanji za škofa. Petletni kanonik je bil namreč po cesarji imenovan 14. junja 1884 ljubljanskim knez-škofom, 10. novembra pa po papeži potrjen. Noče nam iz spominja, kako je za prihoda v Ljubljano ponudivši mu svojo vprego tadanji deželni predsednik baron Winkler odkrit sedel ves čas z južnega kolo-dvora do šenklaške cerkve ob blagoslavljajočem novem škofu. V 13tih letih njegovega tukajšnjega škofovanja se je vstanovilo na Kranjskem 13 novih samostanskih naselbin. Prišli so na Kranjsko: jezuiti v Ljubljano; usmiljeni bratje v Kandijo pri Novem Mestu in cistercijanje v Stičino. Franciščani so dobili nov samostan na Brezjah. Došle so Karmeličanke na Selo pod Ljubljano. Šolske sestre „de Notre-Dame“ so se naselile v dveh samostanih s šolami: v Šmihelu pri Novem Mestu in v Trnovem pri Ilirski Bistrici. Šolske sestre sv. Frančiška so se nastanile s šolo v Repinjah. V Ljubljano so došle redovnice sv. Križa, strežoč starim onemoglim ženskam; v Radeljico pri Bučki pa Magdalenke. Nove naselbine usmiljenih sestra sv. Vincencija Pavlana so nastale v Kočeviji, v Kameniku in v Idriji. — Po tudi precej nepričakovani smrti kneznadškofa dr. Alojzija Matije Zorn v Gorici, moža najnežnejega srcá, je prav na željo Nj. Veličanstva cesarja Fran Josipa 12. decembra 1897 imenovan, 24. marcija 1898 pa v Rimu potrjen bil goriškim kneznadškofom ter zasedel to metropolitansko stolico dne 22. majnika 1898. Goriški metropoliji v področiji je tudi Ljubljana. Istotako je po cesarjevi odločbi dosegel 19. junija 1899 kardinalsko čast ter se kot tak prišteval kronskega kardinalom (Gl. „Danice“ 1899 štev. 25 in 35). Že mnogo let obvrševanim konferencam avstrijskih škofov je bil odbornik in odborov tajnik. — Njega goriško delovanje je bilo: Cerkvene vizitacije po vsej deželi. Pridobil je redovnikom sv. Frančiška samostana na sv. Gori in na otoku Barbani. Obnovil zborovanja duhovnikov izročivši vodstvo profesorjem bogoslovija. Namen je imel vrediti posvete z dekani, ko bi se bila obnesla zborovanja duhovnikov. Za deško semenišče je nakupil palačo na Zemljarsči, najlepšem kraji goriškega mesta, v posebni poslanici prosječ prispevkov ljudstva in duhovščine. Ta zavod mu je bil zelo pri srci in do zadnjega je sam izdeloval poslopiju načrte. Vstanovil je duhovsko nadškofijsko sodišče. Svojo palačo si je okusno vredil in končal s križevim potom v novi hišni kapeli, ki se mu je blagoslovila še le sv. Jožefa praznik, torej 4 dneve pred smrtijo. — O zadnjih njega dnéh se piše, da se je počutil precej dobro, posebno vgodno še zadnji življenjski dan: cvetno nedeljo 23. marcija. Ta dan je maševal ob 1/2 9. doma, bil opoludan in zvečer izredno vedre volje ter namenjen sam opraviti funkcije velikega tedna. Ob kosilu

*. Povzeto po »Primorskem Listu«, »Gorici«, »Slovenici«, »Slovenskem Gospodarju«, »Miru«, »Salzb. K. Kirchenzeitung« ter osebnem poročilu iz Gorice.

so hoteli izgovoriti za 4. obletino njega izvolitve za goriškega nadškofa nekaj besedi; a je odvrnil: „Pustite! Obletnica je jutri, 24. t. m. Jutri napravite napitnico!“ Zvečer se je mudil v sobi - pisalnici do 10. ure. Zdravniki so mu sicer odsvetovali vsako delo. A imel je že iz Gradca tudi to navado, da je delal po noči, ko ni take zmotnjave, nego po dnevi. Potem je odmolil rožni venec in šel do počitka ob 1/4 na 11. Malo pred polunočijo se mu je pojavil hud srčni napad. Takoj mu je bila na pomoč sestra križarka Agripina. Položila mu je obkladkov na prsi ter mu priredila stroj za kislečevo vdihavanje. Na to je šla v stransko sobo po še drug aparat. Ko se je vrnila, našla je bolnika v nevarnem stanju. Koj je sklicala služabnike in družino. Došel je kapelan Ličan in kancelar Zampara. Dvornik Ličan mu je nemudoma podelil sv. poslednje olje. Na to je še parkrat vzdihnil in ob polni zavesti za vselej zatisnil oči ob 1/2 1. ponočni uri — držeč v desnici mrtvaško svečo, katero si je bil dva dni poprej sam donesel k postelji; v levi pa križ s svetinjami. Ob mrtveca postelji je vsa domača družina v molitvi vstrajala do jutra. Koj je prihitel tudi domači zdravnik dr. Pontoni, a prepozno. — Metropolitanskemu kapitelju so izrazili svoje sožalje: Sv. oče Leon XIII., Nj. Veličanstvo cesar Fran Josip, vprašujoč, kedaj se izvrši pogreb; razni kardinali; ministerski predsednik Koerber; učni minister Hartel, ki je naročil tržaškemu ces. namestniku, naj se vdeleži pogreba tudi kot zastopnik naučnega ministrstva; bivši učni minister in ministrski predsednik baron Gautsch, njega posebni prijatelj; kranjski deželni predsednik bar. Viktor Hein; tržaški cesarski namestnik grof Goess, mnogi škofje ter obsežna vrsta raznih dostojanstvenikov. Kranjski deželni glavar žl. Oton Detela; iz Ljubljane: klub deželnozborskih katoliško-narodnih poslancev; vodstvo katoliško-narodne stranke; katoliško-politiško društvo, „Slovanski centrum“; meščanski klub; slovenska krščansko-socijalna zveza, ki je sklenila vdeležiti se pogreba po deputaciji z zastavo; istotako „krščanska ženska zveza“; slov. katoliško-akademični društvi „Danica“ in „Zarija“. — K. š. ljubljanski ordinarijat je s št. 1369, 24. marcija, poslal razglas: naj se smrt dosedanjega metropolita ter bivšega ljubljanskega knežškofa vernikom naznani tako, da se takoj po tej izvedbi pol ure zvoní po vseh kuratnih in samostanskih cerkvah z velikim zvonom. Običajno mrtvaško zvonilo pa naj traja tri dni v kolikor bo to radi zadnjih dni velikega tedna mogoče. 8. aprilja je namenjen ljubljanski knez-škof Anton Bonaventura ob desetih v stolnici zanj odslužiti slovesno za-dušnico; kar naj se izvrši tudi povsod po znanih cerkvah; če ne 8., vsaj potem 9. aprilja. — Glavnim dedičem je odločil kardinal v oporoki, spisani vseh vernih duš dan 1. 1901, deško semenišče v Gorici. Bogato knjižnico je podaril škofiji. Ker je na svoje troške prenovil škofijsko palačo, je njegova zapuščina skromna. V oporoki je izrekel željo: naj bi bil pokopan na Sv. Gori pri Gorici. Truplo bi se bilo sicer moralo pokopati na pokopališči. Prosilo se je torej ministrstva, naj dovoli pokop v svetišči. V izvanredni seji goriškega občinskega sveta je župan ob navzočnosti domačega okrajnega glavarja, grofa Attems, predlagal, da mestni svet obesi žalno zastavo z mestne hiše, in se vdeleži pogreba ter odredi, da se

tisto dobo prižgane poulične svetilke obvesijo črnobelim pajčolanom. — Veliko sredo, 26. marcija, dopoldne je došel iz Trsta prof. dr. Sim. Pertot, da truplo balzamuje. To delo je dovršil pomočijo še dveh zdravnikov od 9. dopoldnanje do 1. popoldnanje ure. Ob tej priliki so konstatovali zdravniki, da pokojnik ni bolehal le ob srčni hibi, nego da so mu tudi doapnele srčne žile (kot menda kedaj celovškemu škofu Petru Funder) in da mu je zgodnjo smrt povzročila še tudi trebušna odebelelost. Zadnje zlo si je bil namreč nakopal, ker je delajoč preveč sedel ter se gibal premalo. Spominjamo se ob tem, da smo ga ob nekih duhovnih vajah nagovarjali, naj se gre — nekaj obnemogel — izprehodit na alojzijeveški vrt — a je odklonil. Ostale ure tega dneva je truplo obležalo v sobi; a veliki četrtek, 27. marcija, se je dvignilo, preneslo v staro hišno kapelo ter položilo na vzvišen katafalk. Občinstvu se je od sedaj dovolil vstop slednji dan do pogreba. Vhod se je odločil iz ulice; izhod pa od zadaj čez dvorišče. Mrtvec je bil oblečen v talar škofovske vijolčaste barve, čez talar mu je bila vijolična tunicela, na rokah so mu bile škrlatne rokavice, na nogah istotake nogavice ter iste barve srebrnino pretkani črevlji, na glavi srebrna mitra. V rokah je držal srebrno razpelo. Truplo je ležalo med svečami v dragoceni krsti. Mrlič se je videl popolnoma. Obličje mu je bilo nekoliko zatemnelo in bilo vsaj pred pokopom zelo izpremenjeno: cesar se spominjamo tudi sicer pri balzamovancih, na pr. pri knežškofih Antonu Alojziju Wolf in Ivanu Zlatoustem. Poleg trupla je ležala mašna knjiga in nadškofska palica. Ob katafalkovem znožiji je bil kardinalski klobuk; a insignije reda železne krone I. vrste so se že pred pogrebom vrnile na Dunaj. Na črno oblečenih stenah pa so visele slike kardinalovega zasebnega grba. Pred krsto je bil klečalnik, na njem so duhovniki molili, stalno se vrsteč. — Povelikonočno sredo, 2. aprilja, so ob 9. jutranji uri zapeli vsi zvonovi po Gorici. Tudi ljubljanske cerkve ga niso pozabile. Ko se je namreč vršil v Gorici pogreb, plapolale so črne zastave iz stolpa šentjakobske, iz pomola pod kupolo šenklaške ter s pročelja frančiškanske cerkve. Ko so dovedli truplo iz nadškofijske kapele, pričel se je sprevod izpred škofijske palače čez Travniki, skozi Raštel proti stolnici. Pred krsto so stopala razna sirotišča ter šolski zavodi, moške bratovščine, društva, n. pr. zastopniki „Slov. kršč. socijalne zveze“, „Slov. kat. del. društva“ in „Krojaške zadruge“ ter „Kršč. ženske zveze“, člani vseučilišnih društev „Danica“ in „Zarija“ s slovenskimi trakovi. Za temi mestna in vojaška godba, deško semenišče, redovniki (njih krog 60), duhovščina iz raznih škofij, goriške, ljubljanske, tržaške, poreške, krške, lavantinske, graške in tudi še drugih. Vseh v rokete opravljenih duhovnikov je bilo blizu 300 števil. (Iz Kranjskega po „Primorskem Listu“ do 100; po „Slovenci“ do 60). Neposrednje pred domačim goriškim kapiteljem stopajoče so naši viri — žal za zgodovino nepopolno! — naveli naslednje: Iz Gradca je bil prošt Frühwirth od sv. Krvi, kan. baron Fran Oer; iz mariborske škofije prošt Lovro Herg, kan. dr. Ivan Mlakar, kan. Hajšek, drž. poslanec dekan Žičkar; iz Trsta kapiteljski vikarij prošt Petronio; iz Ljubljane prelat apost. protonotarij dr. Ivan Kulavice, prelat gen. vikarij Ivan Flis, kanonik dr. Andrej Karlin; iz Novomesta prošt dr. Sebastijan Elbert; iz Stičine cisterijanski

prijor o. Gerhard Maier; mladi olivetanski opat Egger iz Tanzenberga na Koroškem; goriški kapitelj zaključujoč po kardinalovi smrti izvoljeni kapitularni vikarij prošt Jordan. Koj po smrti so pričakovali v Gorici kterege kardinalov iz Rima, ki bi pokopal umrlega si kolego. Ker ga ni bilo, vodil je pogreb po škofijskem poslovanju najstarejši škof Ivan Flapp iz Poreča. Ž njim so bili škofje: k.-š. Jeglič iz Ljubljane, eks. k.-š. Josip Kahn iz Celovca ter škof Anton Mahnič s Krka. Sledila je rakva — popolno odprta — ki so jo nosili župniki: Kranjec iz Smarij, Ziach na Placuti ter kurat Rojec iz Bilj in vikariji: Pahor iz Kronberga, Simon Kos iz Opatjesela ter Mihael Štrukelj iz Soče. — Neposrednje za rakvo so se zvrstovali mnogoštevilni sorodniki z Murskega polja, med njimi kardinalu pravnuke, zavodnika-učenca, koja je umrl izdrževal v kalsburškem vstavu; hišna družina in osobije nadškofijske pisarne. Na to je hodil zastopnik Nj. Veličanstva cesarja, veliki pridvorni maršal gf. Bela Cziraky iz Dénerfalve, eks. tržaški namestnik gf. Goess, deželnemu glavarju namestnik prof. dr. Anton Gregorčič z deželnimi odborniki in deželnimi poslanci, državni poslanci, vojaški dostojanstveniki med njimi 3 generali, župan goriškemu mestu, Venuti, grof Degenfeld, baron Teuffenbach, politisko, sodno, finančno, poštno, gozdnodirekcijsko uradništvo, profesorstvo raznih učilen in še drugo uradništvo. Potem odvetniška, trgovska, obrtna in zdravniška zbornica. Na to veterani, meščanje, razne ženske bratovščine ter ženske ljudske šole in gojenke ženskim zavodom. Vse to zapovrstije je določeval v laškem jeziku natisnjeni vsporéd. — Sledila je ogromna množica ljudstva iz raznih goriških krajev, iz Furlanije in od drugod, zlasti s Kranjskega. Vojaštvo je po vseh odločenih ulicah stalo v špalirji. Vse pogrebne ulice so bile v črnih zastavah, okna v črnih prevesah. Črne zastave so plapolale z uradnih poslopij, celo protestantske in židske hiše so bile v črnem. Stolnici ob vhodu je bil visok črn baldahin in stenovije jej črno prepeto. — Došedši v cerkev so položili rakev na visok katafalk. Oficijator msgr. Flapp je daroval črno sv. mašo. Po sv. maši je kardinalovo življenje in delovanje opisujoči slavnostni govor imel bogoslovski profesor dr. Faidutti v laškem jeziku — škofiji napram, ki je v svojih dveh tretjinah slovenska. A ni govoril v roketu in štoli, nego v gali, pristni bogoslovskemu doktorju. Absolucije ob katafalku so odpeli: prvo k.-š. Josip Kahn, drugo škof Anton Mahnič, tretjo k.-š. Anton Bon. Jeglič, četrto opat o. Bonifacij Egger in peto škof Ivan Flapp kot oficijator. — Po opravljenih vseh obredih so zaprli krsto in jo položili v črni mrtvaški voz štirimi konji. Sprevod iz cerkve je šel po isti poti proti Katerinijevemu trgu. — Od Goriškega naprej ga je vodil stolni župnik, kan. dr. Fran Sedej, z duhovščino stolne cerkve. — Na solkanski meji je pričakovalo krsto solkansko starestinstvo z županom Mozečtem. — Pod svetogorskim hribom so jo dvignili s paradnega voza ter jo položili na voz, ki prevažal mrlične gori na Sv. Goro. Ves čas v Goro so stopali za krsto sorodniki, služništvo, številni duhovniki, menda njih 4, in množica preprostega slovenskega naroda, glasno moleč. Nekteri dostojanstveniki, zlasti cerkveni, so se vozili za krsto, njim na čelu k. š. Jeglič in Kahn. — Ko je došel sprevoz krog 3. popoldne vrhu sv. Gore, prišli so mu nasproti božijepotni varuhi, oo. frančiškanje,

vodstvom gvardijana o. Kalista Medič, rojenega Ljubljanca. V romarsko cerkev doneseno krsto je blagoslovil o. Medič. Do cela polna je bila obsežna cerkev navzočnikov. — Potem so se zbrali mnogi duhovniki v zakristiji. Tu so bili opaziti prošt Frühwirth iz Gradca, graški kan. baron Oer, olivetanski opat Egger iz Koroške; prošt dr. Elbert iz Novomesta, konz. svetnik dr. Josip Lesar, ljubljanski kancelarij Josip Šiška — zadnji 3 imenovanci knežškofu Missiji bivši dvorni kapelanje, kustos o. Hugolin Sattner; župnik Ivan Karlin iz Smledenika, goriški kurat Jakob Strupi i. dr. Tudi državna poslanca Fr. Povše, dr. Ivan Šusteršič i. dr. — Med tem so zakapili krsto. — Na to pristopi do nje ljubljanski knežškof Jeglič z obilno azistenco. Po odpetem „libera“ in končanem blagoslovljenji spregovori kratek, a prisrčen poslovitven govor v svojem in navzočnikov imenu v slovenskem jeziku. Gorko se mu sosebo še „Prim. List“ zani zahvaljuje zato, ker so segle te besede ljudstvu do srca. — Krsto so slednjič položili v grofov Coroninjev rako, koji je zadnji vdejan bil leta 1808, član te goriške rodovine. Grob je prav v svetišči Matere Božije. Na ploščo, ki pokriva rakev, se vreže priprost križ in visocega pokojnika samosvoj napis „Cardinalis Jacobus Missia“, t. j. kardinal Jakob Missia. — Iz obližnjih gorskih vasi je bilo ob tem zadnjem slovesovanji vse polno sem na sv. Goro prihitelega naroda.

*

Goriški generalni vikarij prošt Jordan je ukazal, naj vsi župniki, kurati, vikariji in predstojniki samostanom sami določijo dan, ob katerem se opravijo za pokojnega kardinala molitve in sv. maša zadušina ter naj povabijo k temu opravilu vernike svoje duhovnije. Naročil je 3kratno zvonjenje od velikonočne nedelje (in ne poprej) po vseh cerkvah v škofiji zjutraj, popoldne in zvečer. Vsi nezadržani duhovniki naj pridejo 2. aprilja krog 9. ure v semeniško cerkev v Gorico. Po opravljenem tem pogrebem činu pa naj ob dovoljenih dneh pri sv. mašah privzemajo kolekto de „Spiritu sancto“, t. j. k svetemu Duhu — goreče proseč Vsemogočnega dobrega novega nadpastirja. V M. P.!

Premil. g. knežškof dr. Anton Bonaventura Jeglič je opravljal veliki teden cerkvene obrede v stolnici in vodil veliko saboto 29. marcija procesijo sv. Rešnjega Telesa. — Veliko nedeljo, 30. marcija, je imel v stolnici pridigo in slovesno sv. mašo. Po sv. maši je podelil papežev blagoslov. — Popoldne je vodil zaobljubljeno potresno procesijo k uršulinski cerkvi. — Veliki ponedeljek, 31. marcija, je šel v Cirknico sprejemati mladeniče v Marijino družbo. — Torek, 1. aprilja, se je odpeljal v Gorico in se sredo, 2. aprilja, vdeležil pogreba eminence g. kardinala Jakoba Missia ter mu na sv. Gori govoril v zadnje slovo. — Belo nedeljo, 6. aprilja, je posvetil dva stranska altarja pri sv. Petru v Ljubljani. — Ponedeljek, 7. aprilja, je bila kanonična vizitacija pri sv. Petru v Ljubljani in pri vseh podružnicah. — Torek, 8. aprilja, popoldne je ob 10tih opravil v stolnici slovesno zadušnico za kardinala Jakoba Missia. Popoldne ob treh je bila kanonična vizitacija pri sv. Jakobu in sv. Florijanu v Ljubljani. Sredo, 9. aprilja, je bila kanonična vizitacija v Trnovski župniji v Ljubljani in četrtek, 10. aprilja, v župniji Marijinega Oznanjenja pri frančiškanih, na Viči in v Šiški. — s —